

Inspirationsnotat:

Viden som baggrund for strategi og indsatser

RAR Østjylland

Marts 2020

Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord

Indledning

Kære læser,

RAR Østjylland har som hovedformål at sikre og understøtte samarbejde og dialog på tværs af beskæftigelses-, uddannelses-, og erhvervsområdet. Med dette for øje har Rådet fastlagt følgende strategiske fokusområder:

- De rette kvalifikationer til virksomhedernes behov i rette tid
- Det rummelige arbejdsmarked
- Samarbejde
- Videndeling

Den nuværende situation og forventningerne til det østjyske arbejdsmarked er kendetegnet ved vækst i beskæftigelsen og en faldende ledighed. De positive udviklingstræk gør omvendt, at arbejdsmarkedet nu, og ind i fremtiden, bliver udfordret af en potentiel mangel på den rette kvalificeret arbejdskraft. Derfor vil RAR Østjylland understøtte virksomhedernes vækst ved at arbejde for, at arbejdsstyrken har **de rette kvalifikationer til virksomhedernes behov i rette tid**.

En stor gruppe af ledige med andre udfordringer end ledighed har behov for en målrettet indsats. Den gunstige situation på arbejdsmarkedet, giver gode muligheder for alle, der kan bidrage på arbejdsmarkedet. Borgere på kanten af arbejdsmarkedet er en værdifuld arbejdskraftreserve, som vi skal bidrage til får fodfæste på arbejdsmarkedet. Der er behov for at understøtte **det rummelige arbejdsmarked** gennem målrettede indsatser.

Fundamentet for et attraktivt østjysk arbejdsmarked er et stærkt **samarbejde** mellem aktørerne på beskæftigelses-, uddannelses-, og erhvervsområderne. Vi tror på, at løsninger skabes i samspil med hinanden på ét fælles østjysk arbejdsmarked - på tværs af kommuner og organisationer. Derfor vil vi have fokus på koordinerende og værdiskabende aktiviteter for at sikre bedre match på arbejdsmarkedet.

For at kunne lykkes med målet om et østjysk arbejdsmarked i vækst, arbejder vi målrettet med **videndeling** i forhold til udfordringer og potentialer for arbejdsmarkedet. Vi vil understøtte udvikling og indsatser med viden om arbejdsmarkedet med henblik på skabe et fælles virkelighedsbillede. Dette notat er et eksempel herpå.

RAR Østjylland ønsker med dette notat at sætte fokus på en række centrale temaer og beskæftigelsespolitiske indsatser på det østjyske arbejdsmarked. Vi håber, at notatet vil bidrage til gode drøftelser og beslutninger hos vore samarbejdspartnere til gavn for østjyske borgere og virksomheder

Skulle der være ønske om udbygning af notatet, afledte ønsker om materiale eller præsentation af materialet stiller Arbejdsmarkedskontoret gerne op. Spørgsmål eller kommentarer kan ligeledes rettes til arbejdsmarkedskontoret i Midt og Nordjylland.

God læselyst!

På vegne af RAR Østjylland
Hans A. Sørensen
Formand

RAR Østjylland

Indhold

Indledning	2
RAR Østjyllands hovedfokus	4
At sikre kvalificeret arbejdskraft og understøtte efteruddannelse/opkvalificering.....	4
At borgere på kanten af arbejdsmarkedet kommer tættere på job og får fodfæste på arbejdsmarkedet.....	4
Resumé	5
Arbejdsmarkedet – kvalificeret arbejdskraft	5
Borgere på kanten af arbejdsmarkedet.....	5
Arbejdsmarkedet	6
Befolkningen og pendling	6
Beskæftigelse	7
Ledighed	8
Rådets fokusområde: Sikre virksomhederne tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft	9
Rekrutteringssituationen	9
Arbejdsstyrkens udvikling	10
Arbejdsstyrke og uddannelse	11
Udenlandsk arbejdskraft	12
Borgere på offentlig forsørgelse	13
Rådets fokusområde: Borgere på kanten af arbejdsmarkedet	14
Udviklingen	14
Eksempel på indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet.....	14
Indsats og ordinære løntimer	15
Bevægelse mellem ydelser	16
Status efter indsats.....	16
Beskæftigelsespolitiske mål	18
Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende	18
Flere personer med handicap skal i beskæftigelse	18
Unge	19
Bilag 1. Personer på offentlig forsørgelse. Kommuneopdelt. 4. kvartal 2019	21

RAR Østjyllands hovedfokus

Dette notat belyser en del af den viden om arbejdsmarkedet, som er baggrund for Rådets strategi og de efterfølgende indsatser, som sættes i gang. Nedenfor belyses nogle eksempler på koblingen mellem viden, strategi og indsatser med udgangspunkt i den viden, der belyses i dette notat. Viden er grundlaget for en kvalificeret indsats.

At sikre kvalificeret arbejdskraft og understøtte efteruddannelse/opkvalificering

- Rådet følger løbende med i rekrutteringsmulighederne på hele arbejdsmarkedet her og nu og i fremtiden med udgangspunkt i arbejdsmarkedets udvikling, arbejdsmarkedsbalancen, arbejdsstyrkens udvikling og fremskrivninger af udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft (s. 6-12).
 - Det giver en vigtig aktuel viden om kompetenceefterspørgslen, som blandt andet bruges til at målrette positivlisten for den regionale uddannelsespulje og en bedre mulighed for at koordinere tværkommunale kursusløb.
 - Med et bredere fokus arbejder Rådet for en løbende opkvalificering af hele arbejdsstyrken gennem en VEU (voksen- og efteruddannelse) indsats målrettet brancher med et særligt behov. Det er både vigtigt for at løse virksomhedernes aktuelle rekrutteringsudfordringer og for at håndtere de forestående mulige ubalancer mellem udbud og efterspørgsel.
 - Denne indsats kan kun realiseres gennem et bredt og aktivt samarbejde mellem alle aktører på arbejdsmarkedet. Derfor samarbejder Rådet med aktører inden for erhvervs-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Det sker for eksempel via konferencer og workshops, som samler viden om udfordringer og konkrete succesrige initiativer om beskæftigelse, opkvalificering og kompetenceløft. Rådet pusher på denne baggrund viden og sætter dagsordenen om positive projekter, der fremmer kvalificeret arbejdskraft.

At borgere på kanten af arbejdsmarkedet kommer tættere på job og får fodfæste på arbejdsmarkedet

- En del af befolkningen i den erhvervsaktive alder står uden en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Det gør de blandt andet, fordi de har udfordringer fagligt, personligt eller socialt. Rådet vil arbejde for at mobilisere den ressourcegruppen udgør til gavn for arbejdsmarkedet og for den enkelte (s. 13-18).
 - Rådet følger konkrete indsatser, som sætter fokus på udnyttelse og styrkelse af kompetencer og erhvervsevne for udsatte borgere. Her har Rådet blandt andet fokus på de virksomhedsrettede aktiviteter som instrument til at bringe udsatte borgere tættere på et job.
 - Rådet udbreder viden om best practice mellem jobcentre og virksomheder om indsatser, som styrker kompetencer og erhvervsevner for udsatte grupper. Herved skabes et bedre grundlag for- og viden om koblingen mellem indsatser og efterfølgende tilknytning til arbejdsmarkedet for udsatte grupper. Det sker i et bredt udsnit af aktiviteter fra konferencer til et fokus på kommunernes beskæftigelsesplaner.
 - Uddannelse, opkvalificering og brancheskift er ligeledes relevante fokuspunkter som hjælp til borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Derfor arbejder Rådet for, at flere unge tager en erhvervsuddannelse og herunder hjælpes i gang via forberedende grunduddannelse (FGU). Opkvalificering og brancheskift er særligt relevante for at undgå nedslidning i visse brancher. Dermed mindskes afgang fra arbejdsstyrken.

Læs mere om RAR Østjyllands strategi og fokuspunkter på Rådets hjemmeside:

<https://rar-bm.dk/rar-oestjylland/om-rar-oestjylland/strategi-og-fokusomraader/>

Resumé

Arbejdsmarkedet – kvalificeret arbejdskraft

- Folketallet vokser i RAR Østjylland frem mod 2029. Gruppen over 67 år forventes at vokse mest med ca. 22%. I lyset af stigende tilbagetrækningsalder bliver det vigtigt at fokusere på de ældres kompetencer på arbejdsmarkedet.
- Pendlingen stiger i Østjylland, og det bidrager til vækst i beskæftigelsen. Favrskov og Skanderborg er de kommuner med mest pendling. Aarhus er det største trækplaster for arbejdskraft.
- Det er gået godt med beskæftigelsen. Siden 2012 er den steget med 30.307 / 8,6%
- Ledigheden har været faldende siden 2010 med i alt 37,8%. Der er stor forskel på andelen af de ledige, der efter et år er i beskæftigelse, afhængigt af hvilken ydelses de indgår i ledighedsstatistikken med.
- Der er mangel eller paradoksproblemer for 6,2% af stillingsbetegnelserne i Arbejdsmarkedsbalancen. Det repræsenterer et bredt udsnit af stillingsbetegnelser.
- Arbejdsstyrken forventes at vokse en smule i de kommende år målt i antal. Under det samlede antal er der stor bevægelse ind og ud af arbejdsstyrken i løbet af et år, når man ser på ydelsesgrupper. Det viser vigtigheden af, at alle aktører på arbejdsmarkedet kontinuerligt understøtter en udvikling for den enkelte, der bevirker, at så mange som muligt bliver klar til at være en del af arbejdsstyrken.
- I de senere år er antallet af udenlandske arbejdstagere steget markant. Særligt statsborgere i østeuropæiske EU-lande har bidraget til vækst i beskæftigelsen for udenlandske statsborgere.
- I takt med at flere udenlandske statsborgere er beskæftigede i Østjylland, er antallet, som modtager offentlige forsørgelsesydelse, også steget.

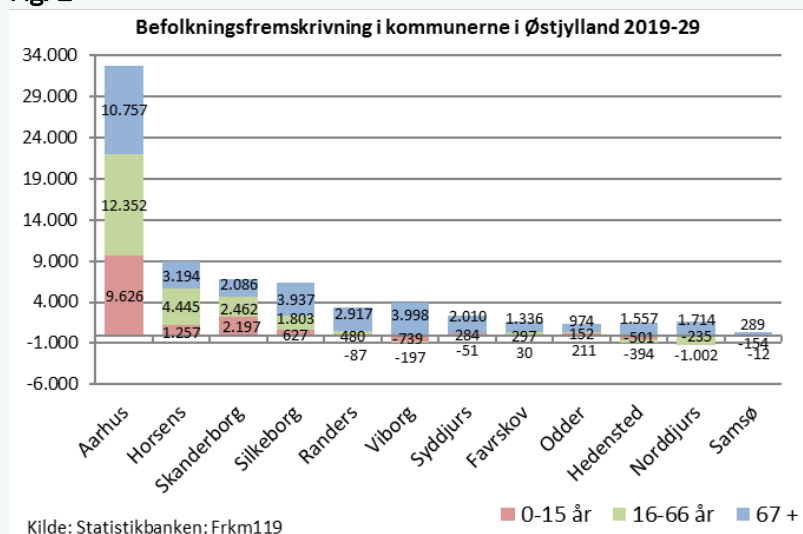
Borgere på kanten af arbejdsmarkedet

- I RAR Østjylland var 17,4% af befolkningen i 2019 på offentlig forsørgelse. Andelen af offentligt forsørgede er steget det seneste år.
- Stigningen i offentligt forsørgede gælder både de jobklare ydelsesmodtagere, samt dem længere væk fra arbejdsmarkedet.
- Der er stor variation i kommunernes brug af virksomhedsrettet indsats samt brugen af virksomhedsrettet indsats i forhold til de forskellige målgrupper.
- Der er ligeledes markant forskel i kommunernes brug af ordinære løntimer til målgrupperne længere væk fra arbejdsmarkedet.
- Der ligger en stor opgave i at hjælpe ikke-jobklare ydelsesmodtagere tættere på arbejdsmarkedet. Samtidig er det en udfordring at bidrage til, at færre går fra jobklar til ikke-jobklar.
- Borgere på kanten af arbejdsmarkedet er en vigtig gruppe at forholde sig til som en ressource, der kan mobiliseres og bringes tættere på arbejdsmarkedet. Her er blandt andet opkvalificering og virksomhedsrettede indsatser eksempler på indsatser, der kan bringe personer tættere på beskæftigelse.
- Antallet og andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i beskæftigelse, er steget de seneste år.

Arbejdsmarkedet

Befolkningen og pendling

Fig. 1

Figur 1 viser en fremskrivning af befolkningen i Østjylland fra 2019 til 2029 efter aldersgrupper. I fire ud af de 12 østjyske kommuner forventes en vækst i alle aldersgrupper.

Folketallet forventes samlet set at stige med 67.630 / 6,8% frem mod 2029. Det dækker over en vækst i aldersgruppen 0-15 år på 12.658 / 7,1%, en vækst i aldersgruppen 16-66 år på 20.193 / 3,1%, og en vækst i aldersgruppen 67+ år på 34.769 / 22,0%.

Den største relative befolkningstilvækst er i Skanderborg på 10,9%, og i Horsens på 9,8%. Den laveste andelsmæssige befolkningstilvækst er i Norddjurs på 1,3%.

Befolkningstallet har stor betydning for det fremtidige udbud af arbejdskraft. Dette skal dog også ses i lyset af stigende tilbagetrækningsalder, og reformer der tilstræber at øge befolkningens deltagelse på arbejdsmarkedet i form af stigende erhvervsfrekvens.

Tabel 1

		Bopæl													
Pendling i Østjylland i 2018		Favrskov	Hedensted	Horsens	Norddjurs	Odder	Randers	Samsø	Silkeborg	Skanderborg	Syddjurs	Aarhus	Viborg	Uden for RAR Øst	Beskæftigede efter arbejdssted
Arbejdssted	Favrskov	9.874	62	185	231	91	2.040	2	1.000	599	488	3.270	608	1.020	19.470
	Hedensted	48	12.135	3.101	24	96	67	4	210	239	26	647	42	4.624	21.263
	Horsens	228	4.385	28.027	52	794	245	13	880	1.366	94	2.959	123	5.060	44.226
	Norddjurs	127	7	28	11.860	9	813	3	39	51	1.490	797	45	528	15.797
	Odder	70	74	459	19	5.220	31	9	67	320	23	1.332	11	249	7.884
	Randers	1.539	44	149	1.168	69	30.021	11	357	338	801	2.853	918	3.406	41.674
	Samsø	4	1	8	1	27	3	1.436	4	5	5	45	1	70	1.610
	Silkeborg	972	162	666	54	82	444	5	28.414	1.308	120	2.624	2.128	3.810	40.789
	Skanderborg	896	308	1.928	173	666	556	3	1.848	13.638	291	5.418	215	1.805	27.745
	Syddjurs	234	15	47	1.619	34	568	4	72	96	9.698	1.798	41	441	14.667
	Aarhus	8.479	921	4.449	1.932	3.351	6.775	51	5.023	11.257	6.516	136.883	1.744	14.775	202.156
	Viborg	1.157	57	157	102	43	1.528	5	2.857	280	103	1.861	34.526	8.007	50.683
	Uden for RAR Øst	1.627	6.384	6.175	725	700	4.720	102	6.645	2.745	1.078	15.581	8.266	2.353.234	2.407.982
	Beskæftigede efter bopæl	25.255	24.555	45.379	17.960	11.182	47.811	1.648	47.416	32.242	20.733	176.068	48.668	2.397.029	2.895.946

Kilde: Statistikbanken; Pend100

Tabel 1 viser, hvorfra og hvortil de beskæftigede pendler mellem kommunerne i Østjylland. Det fremgår eksempelvis, at 1.539 pendler fra Favrskov til Randers. Favrskov og Skanderborg er de to kommuner, hvor flest pendler ud af kommunen for at arbejde med henholdsvis 60,9% (15.381) og 57,7% (18.604) af de beskæftigede efter bopæl.

Modsat ligger Samsø og Aarhus med henholdsvis 12,9% (212) og 22,3%. (39.185), der pendler ud af kommunen. Skanderborg og Favrskov ligger i top med hensyn til indpendling med henholdsvis 50,8% (14.107) og 49,3% (9.596) af de beskæftigede efter arbejdssted.

Tabel 2

	Favrskov	Hedensted	Horsens	Norddjurs	Odder	Randers	Samsø	Silkeborg	Skanderborg	Syddjurs	Aarhus	Viborg
Netto udpendling 2018												
Erhverv i alt	5.785	3.292	1.153	2.163	3.298	6.137	38	6.627	4.497	6.066	-26.088	-2.015
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-131	52	10	-26	-38	53	4	10	-13	57	99	-15
Industri, råstofvindning mv.	576	129	252	598	495	1.432	13	1.039	-1.199	543	-1.554	206
Bygge og anlæg	271	165	-61	305	265	726	8	385	312	522	-4.114	170
Handel og transport mv.	986	1.108	242	917	968	1.794	-27	2.073	687	1.650	-7.753	773
Information og kommunikation	550	241	486	91	245	591	8	61	711	321	-3.106	267
Finansiering og forsikring	288	171	319	-13	97	196	3	-650	526	174	-784	63
Ejendomshandel og udlejning	103	103	25	47	62	72	-2	103	113	80	-635	22
Erhvervs-service	1.143	517	169	145	378	1.103	12	940	924	852	-5.353	-946
Offentlig adm. Undervis. & sundhed	1.717	595	-381	38	709	142	13	2.560	2.203	1.753	-2.512	-2.599
Kultur, fritid og anden service	282	211	91	61	117	28	6	106	233	114	-376	44
Uoplyst aktivitet	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

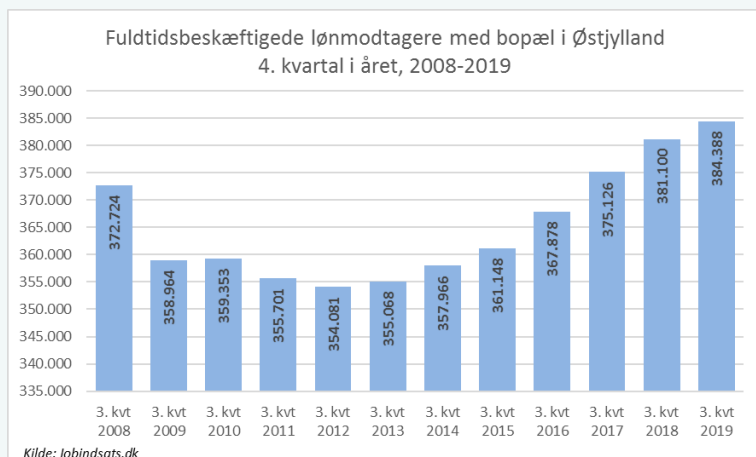
Kilde: Statistikbanken; PEND101

Tabel 2 viser netto udpendlingen i Østjylland efter branche. Det fremgår, at de fleste kommuner er netto udpendlingskommuner, med undtagelse af Aarhus og Viborg. Disse er netto indpendlingskommuner.

Således er der i Favrskov 5.785 flere, der pendler ud end ind til kommunen. Der er størst overskud mellem ud- og indpendling inden for offentlig administration mv. med 1.717. Aarhus er det største trækplaster for arbejdskraft fra de østjyske kommuner. Der pendler 65.273 ind og 39.185 pendler ud. Det giver et indpendlingsoverskud på 26.088. Der er størst overskud inden for Handel og transport mv. med 7.753.

Beskæftigelse

Fig. 2

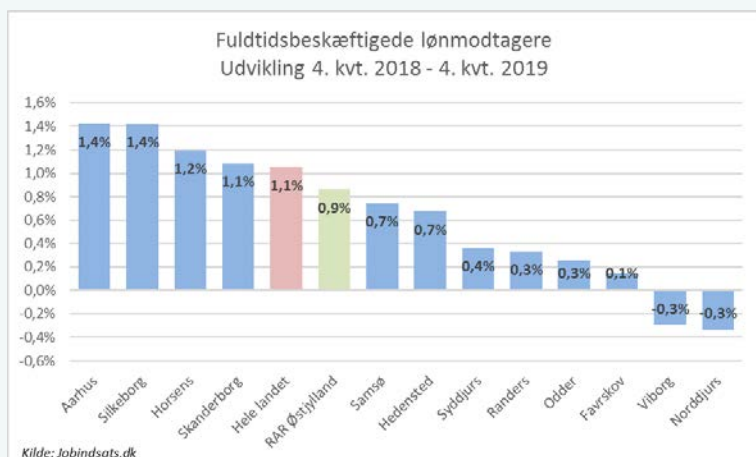

Figur 2 viser udviklingen i antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med bopæl i Østjylland, 4. kvartal i årene 2008 til 2019.

Som det fremgår af figuren, faldt beskæftigelsen markant fra 2008 til 2009, hvorefter den faldt mere moderat frem til 2012. Fra 2008 til 2012 faldt beskæftigelsen med 18.643 fuldtidspersoner svarende til et fald på 5,0%.

Efter 2012 er beskæftigelsen steget år for år. I perioden 2012 - 2019 har der været en stigning på 30.307 fuldtidspersoner svarende til en stigning på 8,6%. Det seneste år er beskæftigelsen steget med 3.288 / 0,9%.

Fig. 3

Som nævnt ovenfor er beskæftigelsen blandt borgere med bopæl i Østjylland steget år for år siden 2012. Således har der også været beskæftigelsesfremgang i den seneste årsperiode, som der forelægger data for, 4. kvartal 2018 - 4. kvartal 2019.

I Østjylland er beskæftigelsen steget med 0,9%, mens der på landsplan har været en beskæftigelsesfremgang på 1,1%. Blandt de østjyske kommuner er beskæftigelsen steget mest i Aarhus (1,4%), Silkeborg (1,4%), Horsens (1,2%) og Skanderborg (1,1%). Samsø, Hedensted, Syddjurs, Randers, Odder og Favrskov har ligeledes haft beskæftigelsesfremgang, mens der har været et mindre fald for borgere bosat i kommunerne Viborg og Norddjurs.

Fig. 4

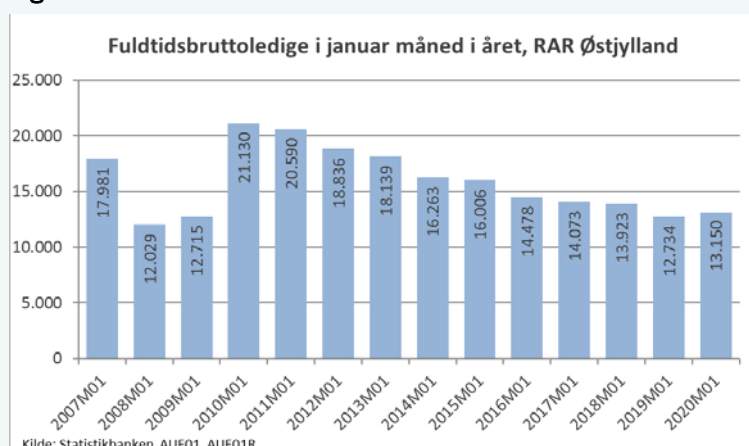
Figur 4 viser beskæftigelsen fordelt på hovedbrancher for lønmodtagere med arbejdssted i Østjylland.

32% er beskæftiget inden for *offentlig administration, undervisning og sundhed*. 22% er beskæftiget inden for *handel og transport mv.*, mens 14% er beskæftiget inden for *industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed*.

På landsplan er henholdsvis 31%, 25% og 12% beskæftiget inden for de tre ovennævnte brancher.

Ledighed

Fig. 5

Tabel 3

Bruttoledige* i Østjylland	Jan.	Jan.	Udvikling		Bruttoledige i % af forsikrede ledige i jan. 2020 og udvikling siden jan. 2019 i %point
	2019	2020	2018-2019	Procent	
I alt	18.331	18.661	330	1,8%	4,8
Akademikernes	1.641	1.801	160	9,8%	3,9
Byggefagernes a-kasse	120	112	-8	-6,7%	4,5
Børne- og Ungdomspædagoger	345	361	16	4,6%	3,1
Danske Sundhedsorganisationer	364	401	37	10,2%	2,2
Det Faglige Hus A-kasse	810	946	136	16,8%	4,6
El-faget	46	50	4	8,7%	1,5
Fag og Arbejde (FOA)	674	610	-64	-9,5%	2,9
Faglig Fælles a-kasse (3F)	2.403	2.383	-20	-0,8%	6,2
Frie (fra 1/1 2020 inkl. DANA)	173	187	14	8,1%	2,7
Funktionærer og Tjenestemænd	1.015	1.109	94	9,3%	4,3
Fødevareforbundet (NNF)	99	159	60	60,6%	5,6
Handels- og Kontorfunktionærer	1.581	1.638	57	3,6%	4,8
Journalistik, komm. og sprog	236	272	36	15,3%	7,1
Kristelig a-kasse	1.434	1.473	39	2,7%	5,0
Ledere	414	466	52	12,6%	2,3
Lærere (DLF-A)	269	310	41	15,2%	2,3
Magistre (MA)	1.164	1.258	94	8,1%	8,2
Metalarbejdere	246	337	91	37,0%	2,5
Min akasse	607	612	5	0,8%	3,7
Selvt. Erhvervsdrivende(ASE)	640	643	3	0,5%	2,9
Socialpædagoger (SLA)	197	205	8	4,1%	3,0
Teknikere	284	285	1	0,4%	5,8
Økonomer (CA)	556	576	20	3,6%	4,0
Ikke forsikrede	3.014	2.464	-550	-18,2%	.

Kilde: Danmarks Statistik; AUF01, AUF01R, AUP03 og AUP03R, egne beregninger
 *Modtagere af A-dagpenge, arbejdsmarkedsydelse, særlig uddannelsesydelse samt jobparate der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse (inkl. aktiverede fra alle grupper).

Tabel 4

Ledige i alt i RAR Østjylland	November 2018				
	DP alm. ledig	Kontanthjælp	Uddannelseshjælp	Integrationsydelse	I alt
Beskæftigelse	47,5%	24,5%	30,3%	21,0%	42,5%
DP alm. ledig	27,5%	0,9%			21,9%
Syge DP, barsels DP	8,7%	1,0%		0,9%	7,1%
Ingen ydelse	5,3%	5,4%	12,9%	8,4%	5,7%
SU, vus, svu	3,7%	5,3%	33,6%	11,0%	4,9%
Kontanthjælp jobparat alm. ledig	1,1%	38,4%		0,4%	4,8%
Integrationsydelse jobparat	0,0%	0,2%		37,5%	3,4%
Kontanthjælp aktivitetsparat	0,3%	21,4%			2,5%
Ikke bosiddende i Danmark	2,0%	1,0%		3,2%	1,9%
Integrationsydelse ikke jobparat				17,3%	1,6%
Voksenlærlinge, Rotationsvikar, servicejob	1,2%	1,3%			1,1%
Efterløn, fleksydelse, overgangsydelse	1,0%				0,8%
Jobafklaring	0,8%	0,2%			0,7%
Feriedagpenge	0,6%				0,5%
Uddannelseshjælp uddannelsesparat el. aktivitetsparat			14,5%		0,2%
Øvrige	0,2%	0,6%	3,3%	0,3%	0,1%
Uddannelseshjælp åbenlyst udd. parat alm. ledig			5,4%		0,1%
Forrevalidering, Revalidering	0,0%				0,0%
Fleksjob					0,0%
Førtidspension	0,0%				0,0%
Ressourceforløb	0,0%				0,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
N=	14.943	1.932	241	1.670	18.786

Figur 5 viser udviklingen i antallet af fuldtidsbruttoledige i Østjylland i januar måned i året.

Det fremgår, at der var en betydelig vækst i ledigheden omkring 2009-2010. Her steg antallet af ledige med 8.415 / 66,2%. Siden 2010 har ledigheden været faldende. I perioden 2010-2019 er antallet af fuldtidsbruttoledige faldet med 7.980 / 37,8%. Det seneste år er ledigheden steget en smule med 416 / 3,3%.

Dagpengeledigheden har været stigende de sidste 15 måneder - siden november 2018. Fra januar 2019 til januar 2020 steg dagpengeledigheden med 920 / 6,3%. Antallet af ikke-forsikrede har derimod været faldende de sidste 25 måneder. Det seneste år, januar 2019 - januar 2020, faldt antallet af ikke-forsikrede med 591 / 16,1%. Der er således modsatte tendenser på spil i de samlede ledighedstal.

Tabel 3 viser ledighedsudviklingen fordelt på a-kasser samt for de ikke-forsikrede. Jævnfør ovenfor er der blevet flere dagpengemodtagere og færre ikke-forsikrede. Den største vækst i dagpengemodtagere har været for Akademikerne (160/9,8%) og det Faglige Hus (136 / 16,8%). Antallet af ikke-forsikrede faldt med 550 / 18,2%.¹

Tabel 4 viser, hvor de ledige bliver af i løbet af et år fordelt på ydelsesgrupper. De ledige består af fire ydelsesgrupper. Dagpengemodtagere og jobklare modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

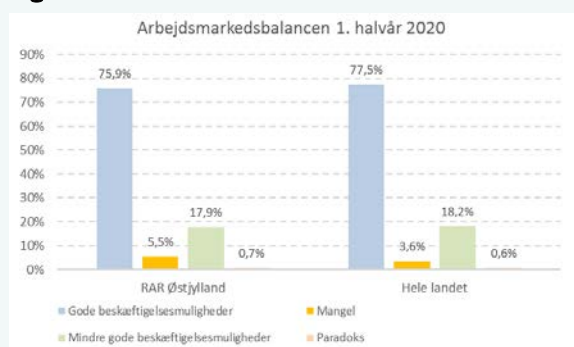
Det fremgår blandt andet, at 47,5% af dagpengemodtagerne er i beskæftigelse i november 2019, mens det er 24,5% af kontanthjælpsmodtagerne, 30,3% af modtagerne af uddannelseshjælp og 21,0% af integrationsydelsesmodtagerne. I gennemsnit er 42,5% af de ledige i beskæftigelse et år senere. Der er således stor forskel på den efterfølgende status afhængigt af udgangspunktet. 27,5% af dagpengemodtagerne i november 2018 er også på dagpenge i november 2019. Tilsvarende er det 38,4% af kontanthjælpsmodtagerne, der også er på kontanthjælp året efter.

¹ Kontanthjælpsmodtagere som er medlem af en A-kasse, men som ikke har opnået ret til dagpenge, tæller med under A-kasseledigheden i tabel 3, men tæller som ikke forsikrede i figur 5. Derfor er faldene ikke identiske for de ikke forsikrede.

Rådets fokusområde: Sikre virksomhederne tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft

Rekrutteringssituationen

Fig. 6

Tabel 5

Flest forgæves rekruttergier målt i perioden juli-dec. 2019.	
RAR Østjylland	DK
account manager	account manager
anlægsgartner	anlægsgartner
brølægger	butiksassistent
butiksassistent	butiksmehjælper
chauffør, fragt, distribution, bl. kørsel	chauffør, fragt, distribution, bl. kørsel
ejendomsfunktionær	elektriker
elektriker	elektronikarbejder
elektronikarbejder	fabriksarbejder
fabriksarbejder	kok
industritekniker	kontorassistent
kok	kundeservicemedarbejder
kontorassistent	køkkenmedhjælper
koordinator	lager- og logistikmedarbejder
køkkenmedhjælper	maskininingeniør
lager- og logistikmedarbejder	mekaniker
maskininingeniør	programmør og systemudvikler
programmør og systemudvikler	pædagog
projektleder	pædagogmedhjælper
rengøringsassistent	rengøringsassistent
salgskonsulent	social- og sundhedsassistent
social- og sundhedsassistent	social- og sundhedsmedhjælper
social- og sundhedsmedhjælper	specialarbejder, maler
sygeplejerske	sygeplejerske
vagt	tjener
vinduespuder	tømrer

Kilde: STAR rekrutteringsundersøgelse juli-dec. 2019

Tabel 6

Mange forgæves rekrutteringer og stor substitution	
RAR Østjylland	DK
bager	bartender
bogholderi- og regnskabsassistent	butiksassistent
butiksassistent	cafemedarbejder
chauffør, budtransport, køretøj under 3½ ton	CNC-operatør
chauffør, fragt, distribution, blandet kørsel	delikatesseassistent
delikatesseassistent	ekspedient
ernæringsassistent	elektronikarbejder
folkeskolelærer	ernæringsassistent
handicaphjælper	graver
industritekniker	it-konsulent
kirketjener	kirketjener
klejnsmed	kontorassistent
kok	kontormedhjælper
kontorassistent	koordinator
køkkenmedhjælper	lager- og logistikmedarbejder
lager- og logistikmedarbejder	landmand
maskinfører	omsorgsmedhjælper
procesoperatør	opvaske
pædagogmedhjælper	pædagogmedhjælper
receptionist, kontor	receptionist, kontor
rengøringsassistent	rengøringsassistent
salgskonsulent	servicetekniker, jern og metal
servicetekniker, jern og metal	specialarbejder, grønne områder
smed	specialarbejder, jord og beton
teknisk designer	værkfører

Kilde: STAR rekrutteringsundersøgelse juli-dec. 2019

Figur 6 viser fordelingen af alle Arbejdsmarkedsbalancens 893 stillingsbetegnelser i kategorier efter hvor gode jobmuligheder, der er for den enkelte stillingsbetegnelse målt i 2. halvår 2019.²

I Østjylland er 75,9% af stillingsbetegnelserne i gode jobmuligheder. Her er der ikke nogen mangel, men lav ledighed og høj jobomsætning.

Der er mangel på arbejdskraft for 5,5% og paradoksproblemer for 0,7% af stillingsbetegnelserne. Paradoks betyder, at der både er mangel og en del jobsøgende. Endelig er der mindre gode jobmuligheder for 17,9% af stillingsbetegnelserne. Det betyder, at der er overskud af arbejdskraft.

Tabel 5 viser en oversigt over de 25 stillingsbetegnelser, hvor der er målt flest rekrutteringsproblemer hos de østjyske virksomheder over 6 måneder fra juli til december 2019. Det er en forgæves rekruttering, hvis en opslået stilling ikke bliver besat, eller hvis den besættes med en medarbejder, der ikke har alle de ønskede kvalifikationer.

I Østjylland er det eksempelvis inden for det faglærte område med elektriker, sosu-assistent og kok. Tilsvarende fremgår listen på landsplan. Der er en række sammenfald med den østjyske liste.

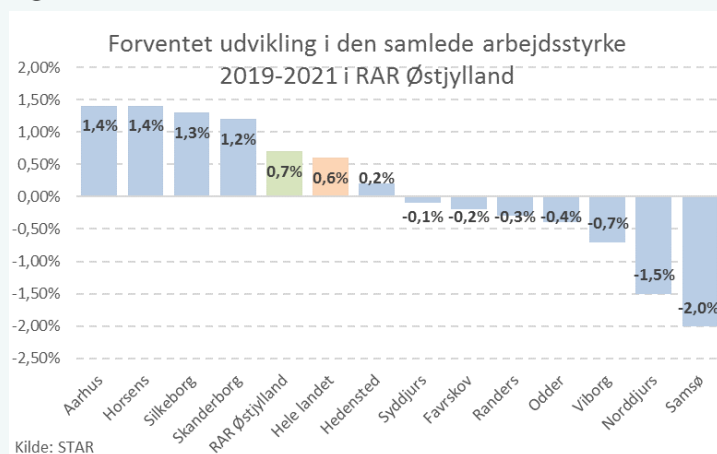
Tabel 6 viser 25 stillingsbetegnelser, hvor virksomhederne oplever mange forgæves rekrutteringer, men hvor de alligevel finder en anden arbejdskraft, som ikke har alle de ønskede kvalifikationer. Der er ofte tale om, at medarbejderne ikke har den ønskede erfaring eller ikke har alle de ønskede faglige kvalifikationer. Det viser således også, hvor adgangskravene til at få et job er lidt mindre.

I Østjylland drejer det sig blandt andet om folkeskolelærere, rengøringsassistenter, butiksassistent og chauffører. Der er en række sammenfald med tendenserne på landsplan.

² Arbejdsmarkedsbalancen findes her: Arbejdsmarkedsbalancen.dk

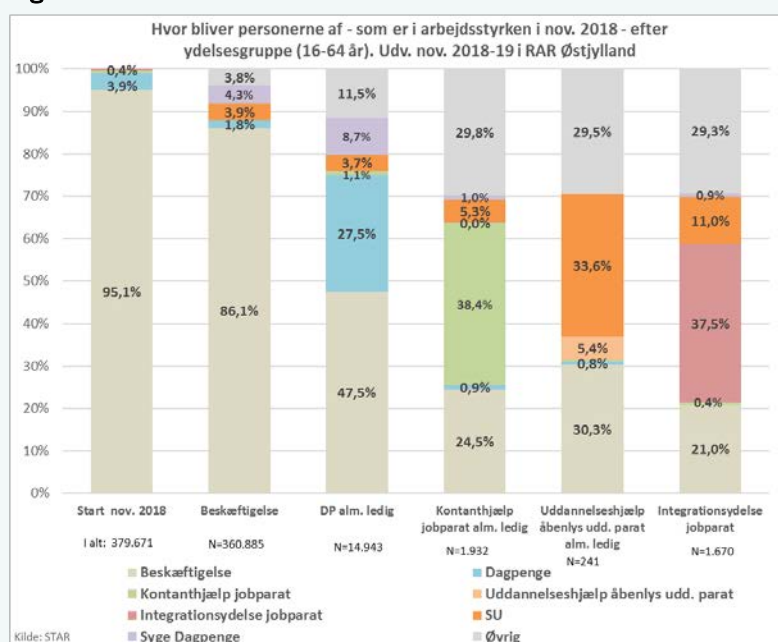
Arbejdsstyrkens udvikling

Fig. 7

Figur 7 viser, hvordan den samlede arbejdsstyrke (udbuddet af arbejdskraft) forventes at udvikle sig fra 2019 til 2021. Samlet set forventes en vækst i Østjylland på 3.230 / 0,7%. I samme periode forventes en vækst på 0,6% i hele landet. Størst vækst forventes i Aarhus og Horsens - begge med 1,4%.

Fig. 8

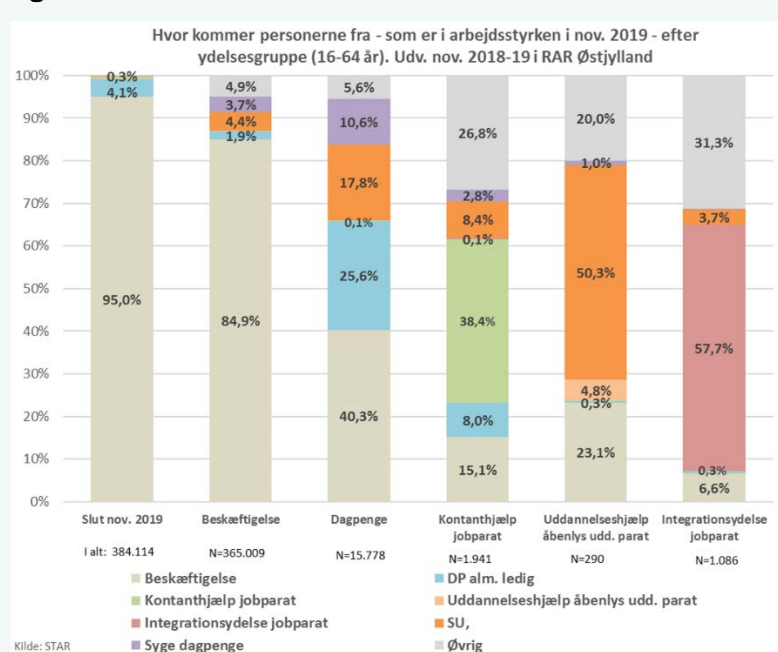

Figur 8 viser et billede af, hvordan de grupper, der udgør arbejdsstyrken (16-64 år), udvikler sig mellem to målinger fra november 2018 til november 2019. Arbejdsstyrken består af de beskæftigede, dagpengemodtagerne, og de jobklare modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse.

I udgangspunktet i november 2018 var 95,1% i beskæftigelse, dagpengemodtagerne udgjorde 3,9%, kontanthjælpsmodtagerne 0,5%, uddannelseshjælpsmodtagerne 0,1% og integrationsydelsesmodtagerne 0,4%. Figur 10 viser efterfølgende, hvordan hver enkelt af disse grupper udvikler sig i løbet af et år.

Ved de beskæftigede er 86,1% fortsat i beskæftigelse i november 2019 og 1,8% er på dagpenge. De øvrige grupper - SU, sygedagpenge og øvrig - viser, at 12,1% af de beskæftigede i november 2018 samlet set ikke er i arbejdsstyrken et år senere. Tilsvarende fremgår det for de øvrige grupper. Samlet set udtræder 48.471 / 12,8% af arbejdsstyrken fra november 2018 til november 2019.

Fig. 9

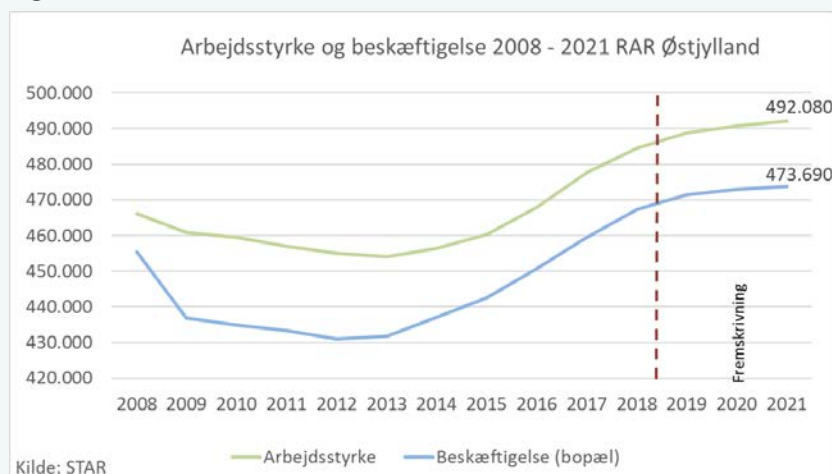

Figur 11 viser bevægelserne ind til arbejdsstyrken fra november 2018 til november 2019. Det fremgår, hvad de ydelsesgrupper, der udgør arbejdsstyrken i november 2019, lavede ydelsesmæssigt i november 2018. Antalsmæssigt var der en tilgang til arbejdsstyrken på 54.936 / 14,9%, der ikke var en del af arbejdsstyrken i november 2018.

For personer på dagpenge i november 2019 fremgår det eksempelvis, at 40,3% var beskæftigede i november 2018, 25,6% var også på dagpenge året før, 17,8% var på SU, 10,6% var på sygedagpenge og 5,8% var i øvrig gruppen. Der er med andre ord stor dynamik i arbejdsstyrken med bevægelser ind og ud af kategorier, der udgør udbuddet af arbejdskraft. Det er blandt andet et væsentligt skift fra "øvrig" gruppen, som står uden for arbejdsstyrken, som efterfølgende bliver en del af arbejdsstyrken.

Arbejdsstyrke og uddannelse

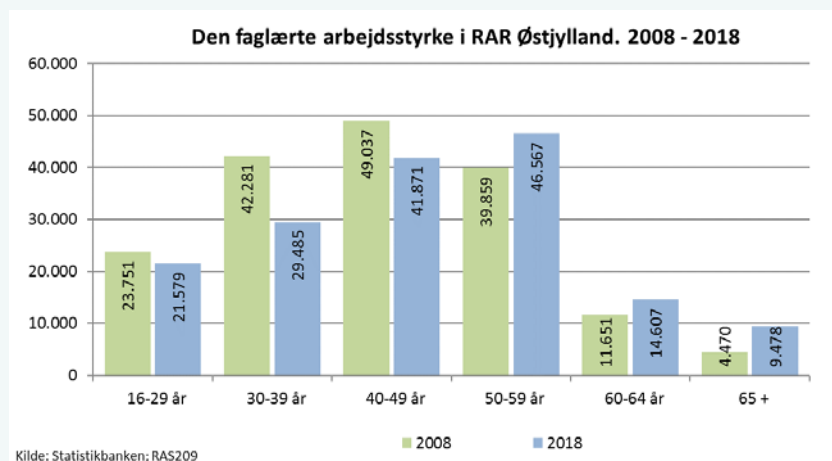
Fig. 10

Figur 10 viser udviklingen i arbejdsstyrken og beskæftigelsen i Østjylland. Arbejdsstyrken (16-64 år) er faldet markant fra 2008 til 2013 med i alt 12.120 (-2,6%). Den faldende arbejdsstyrke er et resultat af, at beskæftigelsen faldt, uden at ledigheden steg tilsvarende. Udbuddet af arbejdskraft faldt derfor. Fra 2008 - 2013 faldt beskæftigelsen med cirka 23.600 og ledigheden steg med 11.500.

Fra 2013 begyndte beskæftigelsen og arbejdsstyrken at stige, og denne tendens forventes at fortsætte i de kommende år. Fra 2019 til 2021 forventes beskæftigelsen at stige med 2.190 / 0,5%, og arbejdsstyrken forventes at stige med 3.230 / 0,7%. Der forventes således, at blive lidt flere arbejdsløse, samtidig med at beskæftigelsen forventes at stige (16-64 år).

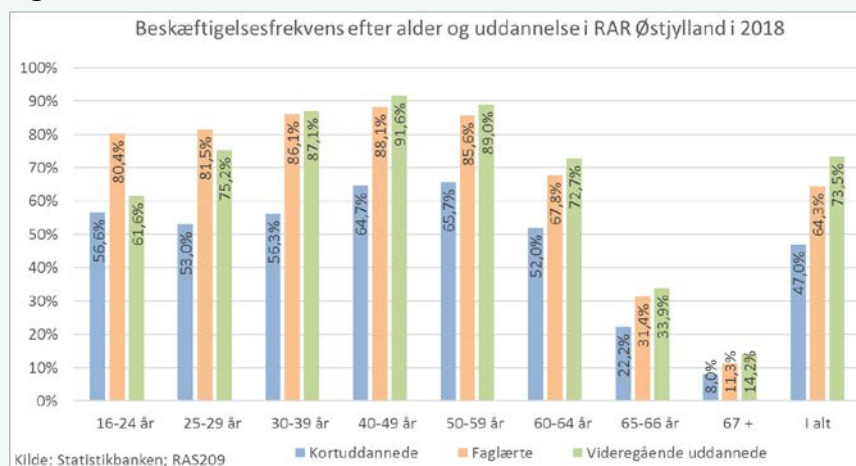
Fig. 11

Figur 11 viser alderssammensætningen i den faglærte arbejdsstyrke i 2008 og 2018. Der er en særlig aldersbetinget udfordring med den faglærte arbejdsstyrke.

Andelen af personer over 50 år er steget fra 32,7% til 43,2%. Antallet af personer i arbejdsstyrken falder markant ved overgangen mellem 50-59 år og de 60+ årige. Her falder arbejdsstyrken fra 46.567 til 14.607. Det er et fald på 31.960/ 68,6%. Dette aldersbetingede fald i arbejdsstyrken er en udfordring fremover, da der allerede er mangel på en række faglærte uddannelsesgrupper.

Fig. 12

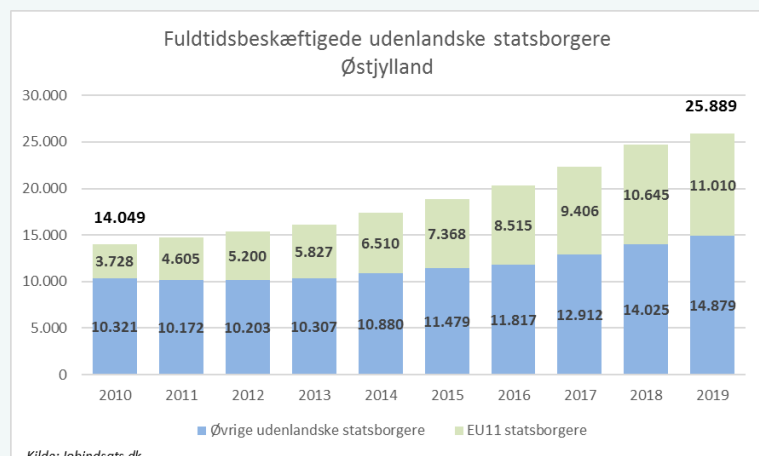

Figur 12 viser beskæftigelsesfrekvensen efter alder og uddannelse i Østjylland - det vil sige andelen af befolkningen der er i beskæftigelse. Det fremgår blandt andet, at de kortuddannede er mindre beskæftigede i alle aldersgrupper og dermed har en svagere tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samlet set er beskæftigelsesfrekvensen på 47,0% for de kortuddannede, 64,3% for de faglærte og 73,5% for de videregående uddannede. Den lave beskæftigelsesfrekvens viser også et potentiale for øget beskæftigelse ved at opkvalificere og efteruddanne især de kortuddannede. Der er en potentiel beskæftigelsesgevinst på 17,3 %-point.

Udenlandsk arbejdskraft

Fig. 13

Kilde: Jobindsats.dk

*EU11 er betegnelsen for de 11 østeuropæiske lande, der er optaget i EU efter år 2000

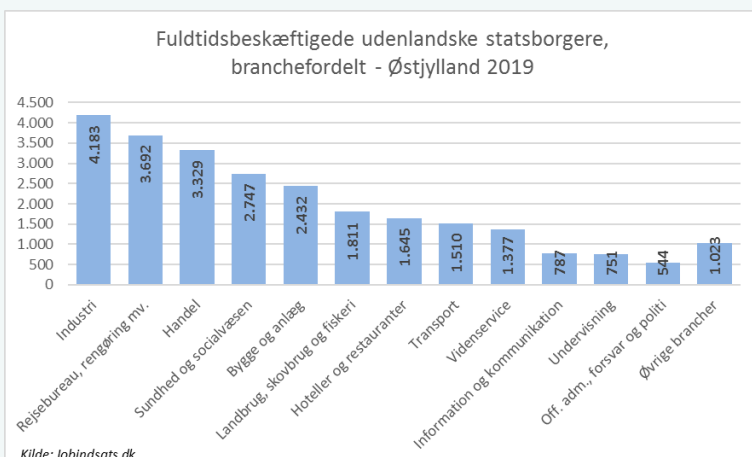
Antallet af fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere med arbejdssted i Østjylland er steget fra 14.049 i 2010 til 25.889 i 2019. Med en beskæftigelsesstigning på 11.840 udgør udenlandske arbejdstagere 38% af den samlede beskæftigelsesfremgang i perioden.

Af den samlede stigning i antallet af udenlandske lønmodtagere på 11.840 er 7.282 statsborgere i et EU 11 land, som dermed tegner sig for 62% af stigningen i antallet af fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere og 23% af beskæftigelsesstigningen i alt.

Størstedelen af de udenlandske statsborgere er beskæftigede inden for relativt få brancher. *Industrien* beskæftiger således 16% af de udenlandske statsborgere, mens *Rejsebureau, rengøring mv.* beskæftiger 14%. Branchen *Handel* beskæftiger 13%, men 11% er beskæftiget inden for *Sundhed og socialvæsen*.

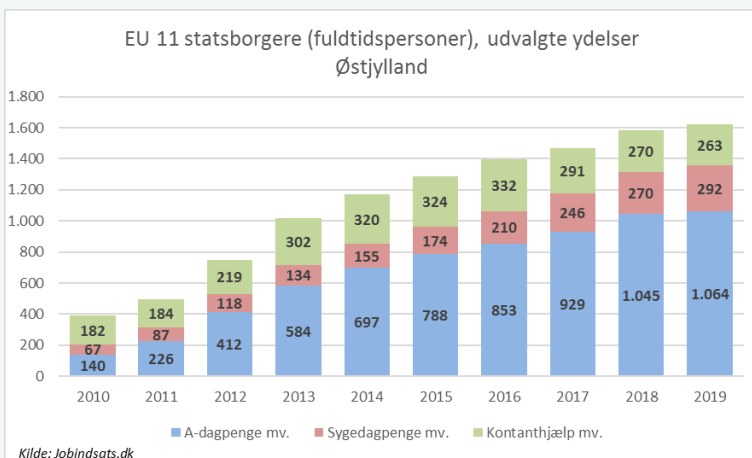
Udenlandske statsborgere udgør 7,3% af de beskæftigede på tværs af brancher, men inden for nogle brancher er deres andel af de beskæftigede væsentligt højere. Det gælder først og fremmest *Landbrug, skovbrug og fiskeri* (37%), *Rejsebureau, rengøring mv.* (21%) samt *Hoteller og restauranter* (20%).

Fig. 14

Kilde: Jobindsats.dk

Fig. 15

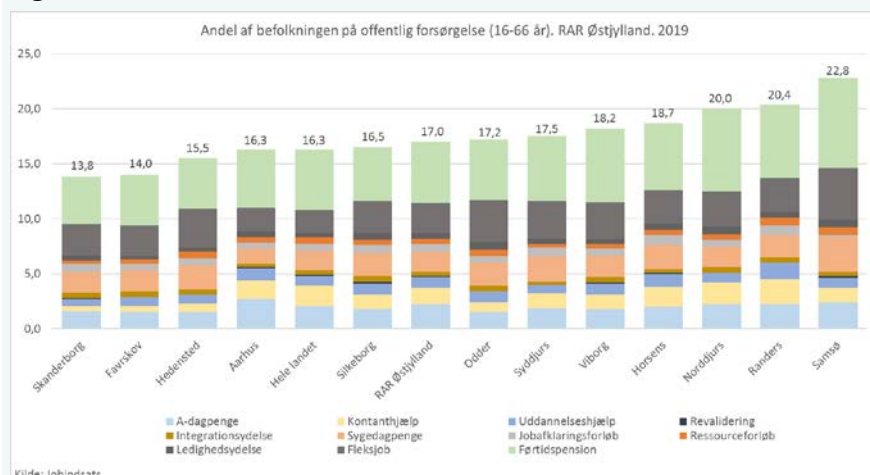

Kilde: Jobindsats.dk

I takt med at stadigt flere udenlandske statsborgere er beskæftiget i Østjylland og det øvrige Danmark, er der også flere udenlandske statsborgere, der modtager offentlige forsørgelsesydelser. Figur 15 er afgrænset til statsborgere i et EU11 land. Som det fremgår af figur 13, er antallet af fuldtidsbeskæftigede EU11 statsborgere steget markant (195%) fra 2010 til 2019. I samme periode er antallet af EU11 statsborgere (fuldtidspersoner), som modtager a-dagpenge mv., sygedagpenge mv. og kontanthjælp mv. steget med 276%, jævnfør figur 15. Størstedelen (66%) modtager a-dagpenge. Antallet, som modtager kontanthjælp, er faldet de senere år, mens der er kommet lidt flere sygedagpengemodtagere.

Borgere på offentlig forsørgelse

Fig. 16

Figur 16 viser, hvor stor en andel af befolkningen, der i 2019 var på offentlig forsørgelse. I Østjylland var 17% af befolkningen i alderen 16-66 år på en offentlig forsørgelse.

Største andel ses på Samsø, hvor 22,8% var på en offentlig forsørgelse. Efter Samsø har Randers den næsthøjeste andel med 20,4%. Mindste andel ses i Skanderborg, hvor andelen er 13,8%.

Generelt for alle kommuner er, at det er personer på førtidspension, der udgør den største gruppe.

Derudover findes den største gruppe på offentlig forsørgelse blandt personer i fleksjob og på a-dagpenge. Andelen af borgere i fleksjob og på førtidspension udgør i 8 ud af de 12 kommuner over halvdelen af borgerne på offentlig forsørgelse.

I alt var der i 4. kvartal 2019 112.788 fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse i Østjylland. Det er en stigning på 2.868 personer siden samme kvartal året før, hvilket svarer til en stigning på 2,6%. Til sammenligning var der i hele landet en stigning på 2,0%.

Der er sket stigninger i grupperne a-dagpenge, sygedagpenge, ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension. Derimod er de største fald sket inden for grupperne kontanthjælp, revalidering og forrevalidering, integrationsydelse, jobafklaring samt ressourceforløb.

Tablet 7

	Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen (16-66)
	4. kv. 2018	4. kv. 2019	Antal	Procent	
A-dagpenge	13.523	14.390	867	6,4%	2,2
Kontanthjælp	9.981	9.729	-252	-2,5%	1,5
Uddannelseshjælp	6.718	6.690	-28	-0,4%	1,0
Revalidering	681	518	-163	-23,9%	0,1
Forrevalidering	149	107	-42	-28,2%	0,0
Integrationsydelse	3.063	2.483	-580	-18,9%	0,4
Sygedagpenge	12.006	12.438	432	3,6%	1,9
Jobafklaringsforløb	4.314	4.289	-25	-0,6%	0,7
Ressourceforløb	3.392	3.267	-125	-3,7%	0,5
Ledighedsydelse	3.288	3.544	256	7,8%	0,5
Fleksjob	16.871	18.579	1.708	10,1%	2,9
Førtidspension	35.934	36.754	820	2,3%	5,7
I alt	109.920	112.788	2.868	2,6%	17,4

Kilde: Jobindsats

Rådets fokusområde: Borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Udviklingen

Tabel 8

Ydelsesmodtagere i Østjylland (fuldtidspersoner)		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Udvikling	
Ikke jobparat	Kontanthjælp	7.330	7.016	-314	-4,3%
	Uddannelseshjælp	6.387	6.330	-57	-0,9%
	Integrationsydelse	1.207	1.226	19	1,6%
	Revalidering	681	518	-163	-23,9%
	Forrevalidering	149	107	-42	-28,2%
	Sygedagpenge	12.006	12.438	432	3,6%
	Jobafklaringsforløb	4.314	4.228	-86	-2,0%
	Ressourceforløb	3.392	3.266	-126	-3,7%
	Ledighedsydelse	3.288	3.541	253	7,7%
	Fleksjob	16.872	18.581	1.709	10,1%
	Førtidspension	35.934	36.754	820	2,3%
	Ikke-jobparate i alt	91.560	94.005	2.445	2,7%
Jobparate	A-dagpenge	13.523	14.390	867	6,4%
	Kontanthjælp	2.177	2.239	62	2,8%
	Uddannelseshjælp*	314	341	27	8,6%
	Integrationsydelse**	1.836	1.236	-600	-32,7%
	Jobparate i alt	17.850	18.206	356	2,0%

* kun åbenlyst uddannelsesparate

** Inkl. åbenlyst uddannelsesparate

Foruden borgere, der er ledige og umiddelbart kan varetage et arbejde, er der også en gruppe af borgere på "kanten", som ikke umiddelbart er i stand til det på grund af forskellige udfordringer, for eksempel fagligt, socialt eller helbreds-mæssigt.³

Opdeles oversigten over ydelsesmodtagere i jobparat/ikke-jobparat⁴ ses det, at der er en stigning i andelen af jobparate. Stigningen er på 2%, og sker især på baggrund af en stigning i a-dagpenge, men også de jobparate kontanthjælpsmodtagere og åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere har haft en stigning. Kun blandt de jobparate og åbenlyst uddannelsesparate integrationsydelsesmodtagere er der sket fald.

Ligeledes er der en stigning blandt de ikke-jobparate på 2,7%. Dette sker primært på baggrund af stigninger i sygedagpenge, ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension. Der er derimod sket fald i, blandt andet, de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og borgere i ressourceforløb.

Der er 18.206 fuldtidspersoner, der er klar til at tage et job, og de er allerede i arbejdsstyrken. Dernæst er der en stor gruppe på 57.250 (ikke medregnet førtidspension), som ikke umiddelbart kan varetage et arbejde på normale vilkår og derfor er "langt fra arbejdsmarkedet".

Siden starten af 2010 har der været et faldende antal personer tæt på arbejdsmarkedet, mens antallet af personer længere væk har været svagt stigende.

Fig. 17

*udviklingen er vist uden førtidspension

Eksempel på indsats for borgere på kanten af arbejdsmarkedet

Fra udsat til ansat – Flere skal med indsatsen

"Flere skal med" er en beskæftigelsesindsats, der skal gøre op med langvarige kontanthjælpsforløb. Indsatsen skal på længere sigt give færre "tunge" sager i jobcentrene, generere stabil arbejdskraft til virksomhederne og ikke mindst skabe gunstige rammer for, at flere borgere får en plads i det arbejdsfællesskab, som giver mening for alle.

At de lønnede timer er på dagsordenen fra borgerens allerførste møde med sagsbehandleren kan betegnes som et paradigmeskifte i beskæftigelsesindsatsen. Samtidig bygger indsatsen på empowerment; dvs. at borgerens jobmål tager udgangspunkt i egne ressourcer, ønsker og interesser. Det sker ved, at jobcentermedarbejderen udviser tillid og tror på borgeren samt motiverer til, at borgeren tager ejerskab over sit eget forløb.

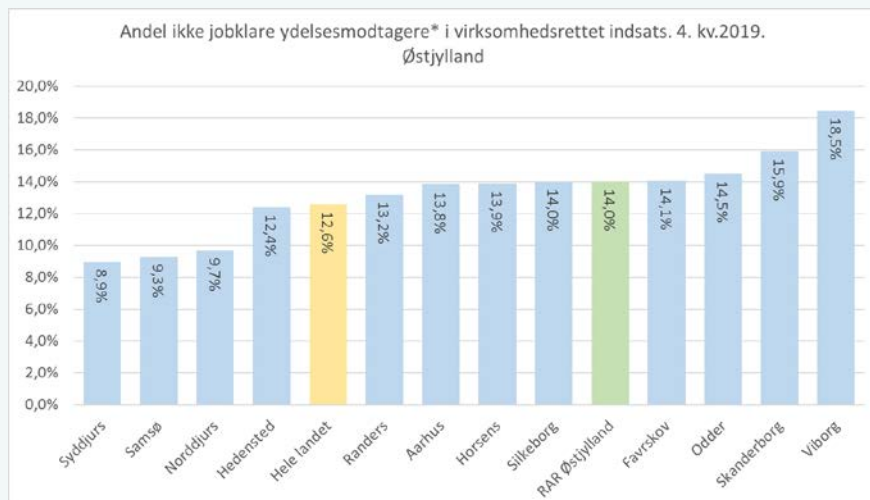
Læs mere på STARs hjemmeside: <https://flereskalmmed.star.dk/om-indsatsen/>

³ Personer i fleksjob er teknisk set en del af arbejdsstyrken, hvis arbejdstiden er mere end 1 time om ugen, men de arbejder ikke på normale vilkår.

⁴ Det samlede antal på hhv. kontanthjælp, uddannelseshjælp samt integrationsydelse stemmer ikke overens med det samlede antal på ydelserne i tabel 7, da der er en gruppe der endnu ikke er visiteret.

Indsats og ordinære løntimer

Fig. 18

* omfatter ikke førtidspension og fleksjob

Fig. 19

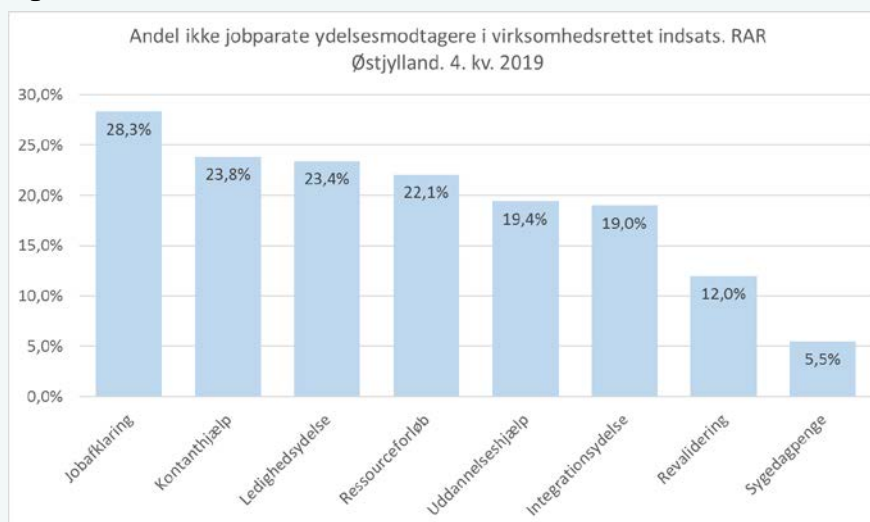
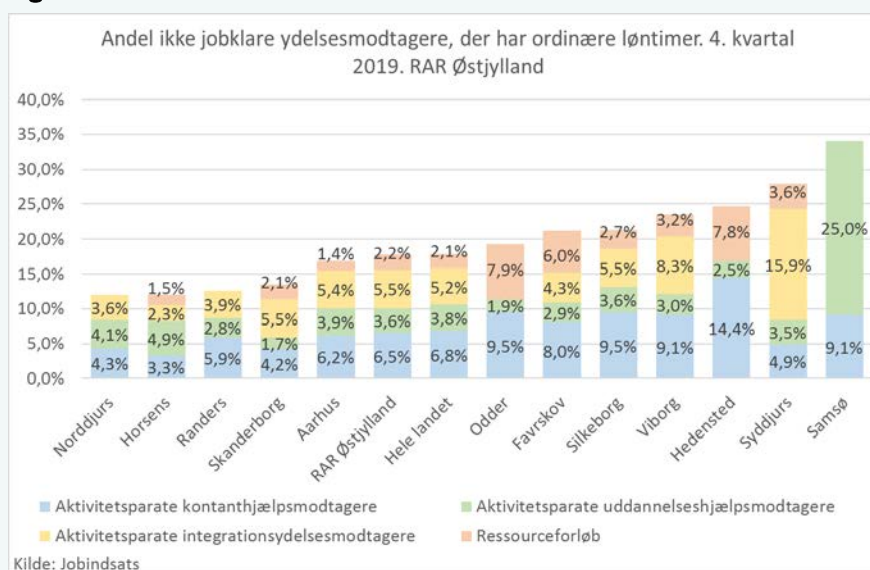

Fig. 20

Kilde: Jobindsats

Selv om vejen til arbejdsmarkedet ofte er længere for de ikke-jobklare, er der flere projekter og undersøgelser der viser, at de virksomhedsrettede indsats er ofte har positive effekter for denne gruppe. Med en virksomhedsrettet indsats menes primært praktik eller løntilskud (evt. i kombination med andre indsats). Derudover er der de seneste år kommet fokus på ordinære løntimer.

Andelen af den virksomhedsrettede indsats er meget varierende kommunerne imellem, som det ses i figur 18. 8,9% af de ikke-jobklare i Syddjurs får en virksomhedsrettet indsats, mens det er tilfældet for 18,5% i Viborg. Gennemsnittet for Østjylland ligger på 14%, mens andelen i hele landet ligger på 12,6%.

Der er ligeledes stor forskel mellem de forskellige ydelsesgrupper og hvor stor en andel, der er i virksomhedsrettet indsats. Laveste andel er blandt sygedagpengemodtagere, hvor andelen er på 5,5% i Østjylland. Dog er der 16,5% af sygedagpengemodtagerne, der har en delvis raskmelding.

Den største andel i virksomhedsrettet indsats ses blandt de, der er i jobafklaring (28,3%) samt kontanthjælp og ledighedsydelse (23,8% og 23,4%).

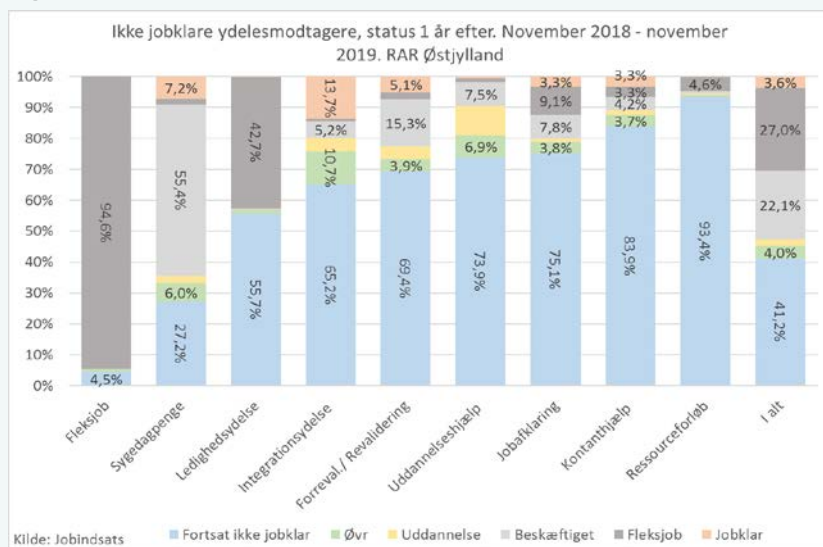
Figur 20 viser andelen af ikke-jobparate ydelsesmodtagere, der har ordinære løntimer.

De aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er den gruppe, hvor andelen af ordinære løntimer er størst. I Østjylland har 6,5% af gruppen ordinære løntimer. Henholdsvis 3,6% og 5,5% af de aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere har ordinære løntimer. Derudover er der 2,2% af personerne i ressourceforløb, der har ordinære løntimer. I alt har 17,8% af målgruppen ordinære løntimer i Østjylland.

Der er markant forskel mellem kommunerne. I Norddjurs og Horsens ligger den samlede andel på 12%, mens den i Syddjurs ligger på 27,9%. Kommunen har den største andel af borgere på integrationsydelse med ordinære løntimer, mens Hedensted har den største andel kontanthjælpsmodtagere. Odder har den største andel borgere i ressourceforløb, der har ordinære løntimer.

Bevægelse mellem ydelser

Fig. 21

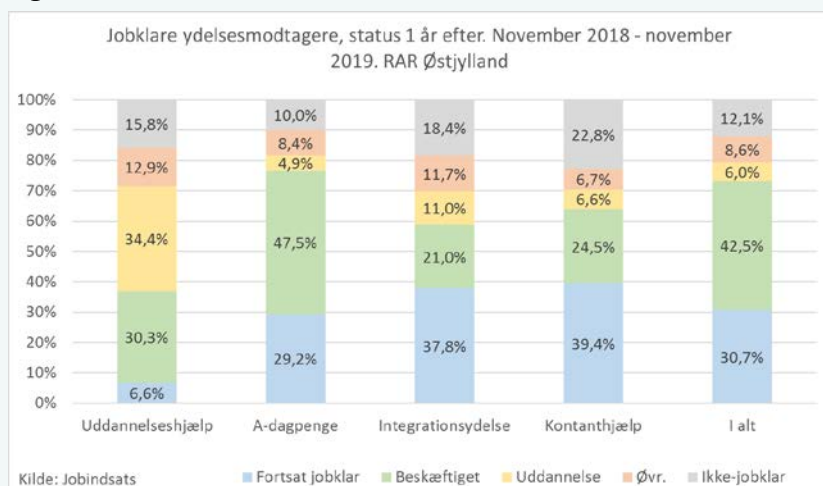
Figur 21 viser status et år efter for de borgere, der i uge 45 i 2017 var i en ikke-jobklar ydelsesgruppe – se tabel 8 for uddybning af ydelsesgrupperne.

Samlet set er 41,8% af de ikke-jobklare fortsat ikke jobklare et år efter. 3,6% er blevet jobklare, 22,1% er i beskæftigelse – andelen er primært båret af sygedagpengemodtagere, som under sygdom er ikke-jobklare, men som efterfølgende vender tilbage til arbejdsmarkedet. 27% er i fleksjob – de der året efter er i fleksjob er naturligvis primært de, der er i fleksjob, samt borgere der året før var på ledighedsydelse.

For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er 83,9% stadig ikke jobklare et år efter

De ikke-jobklare integrationsydelsesmodtagere er den gruppe, hvor den største andel året efter er vurderet jobklare.

Fig. 22

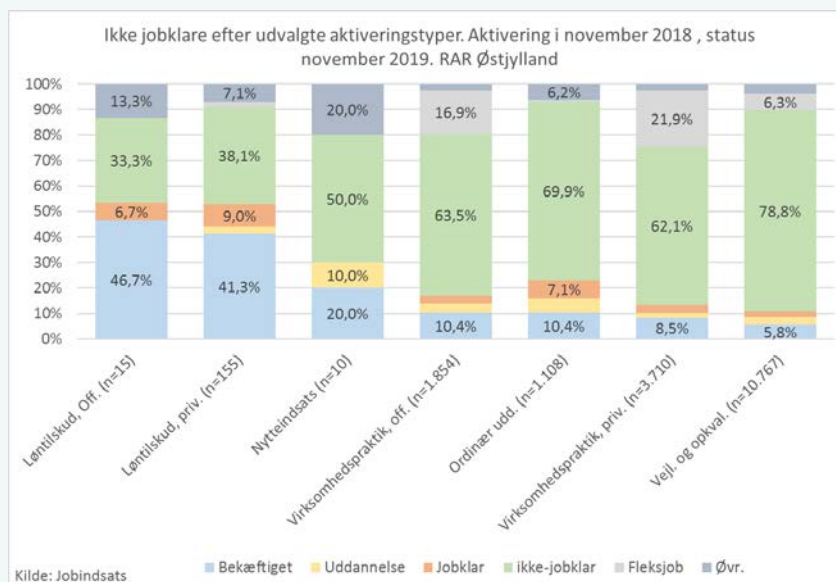
Ser vi på de jobklare grupper, ses det, at 30,7% fortsat er jobklare et år efter. 42,5% er kommet i beskæftigelse, og 6% er i uddannelse. 12,1% er blevet ikke-jobklare.

For a-dagpengemodtagerne gælder, at 29,2% fortsat er jobklare, 47,5% er beskæftigede, og 10% er ikke jobklare. Det er primært borgere, der er på sygedagpenge, der er i den kategori.

For kontanthjælpsmodtagere gælder, at 39,4% fortsat er jobklare, 24,5% er i beskæftigelse, og 22% er blevet ikke-jobklare.

Status efter indsats⁵

Fig. 23

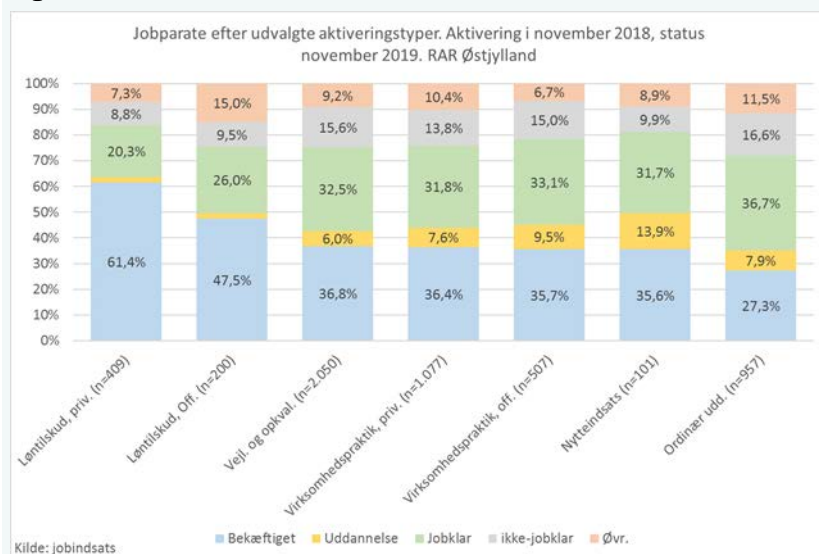

Figur 23 viser status et år efter for de ikke-jobklare borgere, der i uge 45 2018 modtog en indsats.

Af figuren fremgår det, at ud af de 155 ikke-jobklare personer, der var i privat løntilskud, er 41,3% i beskæftigelse, mens 9% er blevet jobklare. Af de borgere der var i offentlig løntilskud, var 46,7% i beskæftigelse. Det er dog kun 15 borgere, der indgår i opgørelsen.

For de der er i henholdsvis offentlig og privat virksomhedspraktik gælder, at 10,4% og 8,5% er i beskæftigelse et år efter. Henholdsvis 63,5% og 62,1% er ikke jobklare, og en større andel af de i privat virksomhedspraktik er i fleksjob – 21,9% mod 16,9% for de i offentlig.

Fig. 24

For de jobklare (figur 24) gælder ligeledes, at de der er i privat løntilskud har den højeste andel, der året efter er i beskæftigelse. Ud af de 409 personer, der har været i privat løntilskud, er 61,4% i beskæftigelse et år efter. 20,3% er blevet jobklare og 8,8% er fortsat ikke jobklare.

Den største andel, der fortsat er jobklar, ses i gruppen, der var i ordinær uddannelse året før. Det er også denne gruppe, hvor den største andel er blevet ikke-jobklare.

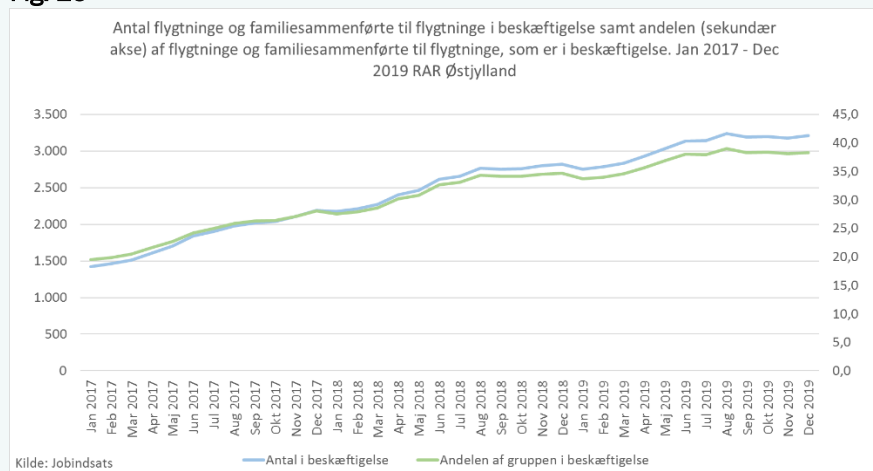
Den største andel, der er i uddannelse året efter, er de, der var i nytteindsats. 13,9% af denne gruppe er i uddannelse.

⁵ Der er ikke tale om en effektsammenligning mellem indsats og resultat, da mange forhold påvirker, hvor en aktiveret person ender et år efter aktivering. Der er således udelukkende tale om en objektiv status efter at personerne i uge 45 har været i aktivering.

Beskæftigelsespolitiske mål

Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende

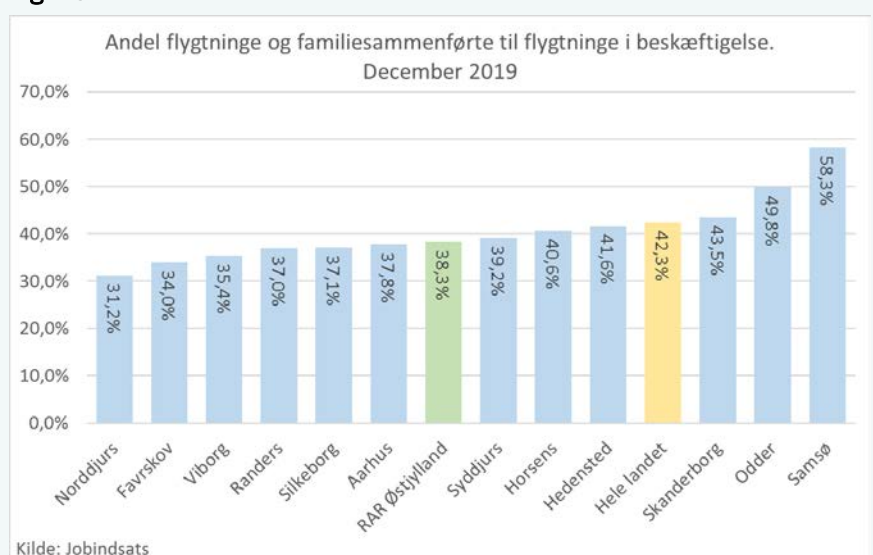
Fig. 25

Beskæftigelsesministeren har fremlagt mål om, at flere flygtninge og familiesammenførte til flygtninge skal være selvforsørgende. Som det fremgår af figur 25, er antallet af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i Østjylland, som er i beskæftigelse, steget markant de seneste 3 år – fra 1.419 primo 2017 til 3.208 ultimo 2019. I samme periode er andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i beskæftigelse steget fra 19,5% til 38,3%. Fra medio 2019 og frem er der dog sket et mindre fald.

Andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i beskæftigelse var 38,3% i Østjylland i december 2019. Der er nogen variation på tværs af kommunerne. En stor del af kommunerne ligger under landsgennemsnittet på 42,3%. Skanderborg, Odder og Samsø er således de eneste, der ligger over. Norddjurs ligger lavest med 31,2%

Fig. 26

Udmeldingen fra beskæftigelsesministeren er, at der fortsat er fokus på handicap og beskæftigelse i de beskæftigelsespolitiske målsætninger for 2021. Dette betyder, at job og handicap ligeledes er et fokusområde i mange af kommunernes beskæftigelsesplaner

Flere personer med handicap skal i beskæftigelse

Tabel 9

	Antal bevilgede hjælpemidler	Andel bevilgede hjælpemidler i perioden i % (set i forhold til det samlede antal på landsplan)	Antal bevilgede personlige assistenter	Andel bevilgede personlige assistenter i perioden i % (set i forhold til det samlede antal på landsplan)
RAR Østjylland	3.937	22,8%	2.344	18,5%
Aarhus	1.159	6,7%	528	4,2%
Favrskov	192	1,1%	252	2,0%
Hedensted	156	0,9%	118	0,9%
Horsens	258	1,5%	108	0,9%
Norddjurs	166	1,0%	109	0,9%
Odder	23	0,1%	66	0,5%
Randers	481	2,8%	290	2,3%
Samsø	13	0,1%	5	0,0%
Silkeborg	519	3,0%	413	3,3%
Skanderborg	272	1,6%	269	2,1%
Syddjurs	80	0,5%	86	0,7%
Viborg	618	3,6%	100	0,8%

Kilde: Jobindsats

Arbejdsmarkedet er inde i en højkonjunktur, og flere brancher melder om mangel på arbejdskraft. På trods heraf er det fortsat kun hver tredje person med et større handicap, der er i job (SFI 2017).

I Østjylland er der bevilget 3.937 hjælpemidler i 2019⁶, det svarer til 22,8% af det samlede antal på landsplan.

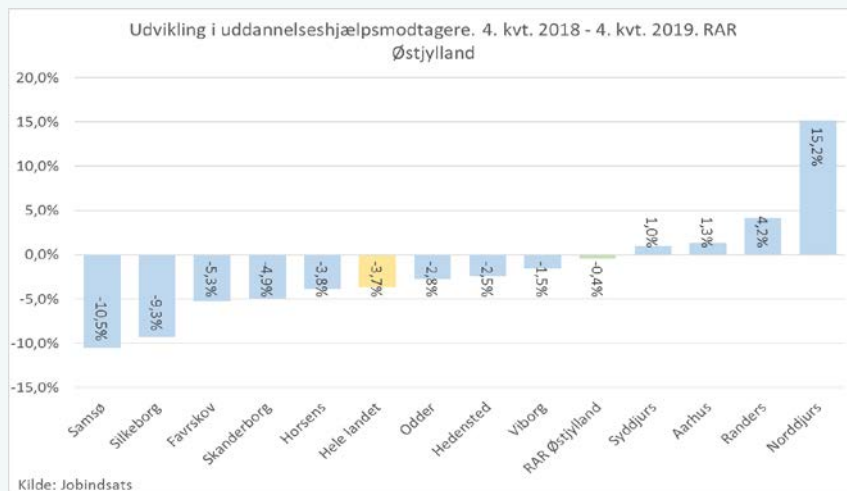
Der er bevilget 2.344 personlige assistenter⁷ i Østjylland, hvilket svarer til 18,5% af det samlede antal på landsplan.

⁶ Personer med funktionsnedsættelse kan få bevilget hjælpemidler, hvis funktionsnedsættelsen medfører barrierer i forbindelse med et job, uddannelse eller ved deltagelse i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

⁷ Personlig assistance er en mulighed for støtte til personer med funktionsnedsættelse, der møder barrierer i forbindelse med job, uddannelse eller deltagelse i tilbud.

Unge

Fig. 27

Der har været en faldende tendens i antallet af uddannelseshjælpsmodtagere. I Østjylland har faldet været på 0,4%. På landsplan er faldet på 3,7%.

Enkelte kommuner har haft stigninger mellem 4. kvartal 2018 og 4. kvartal 2019. Kommunerne, der har haft stigninger, er Syddjurs, Aarhus, Randers og Norddjurs. Sidstnævnte har en stigning på 15,2%.

I den anden ende har der været et fald på 10,5% på Samsø og 9,3% i Silkeborg.

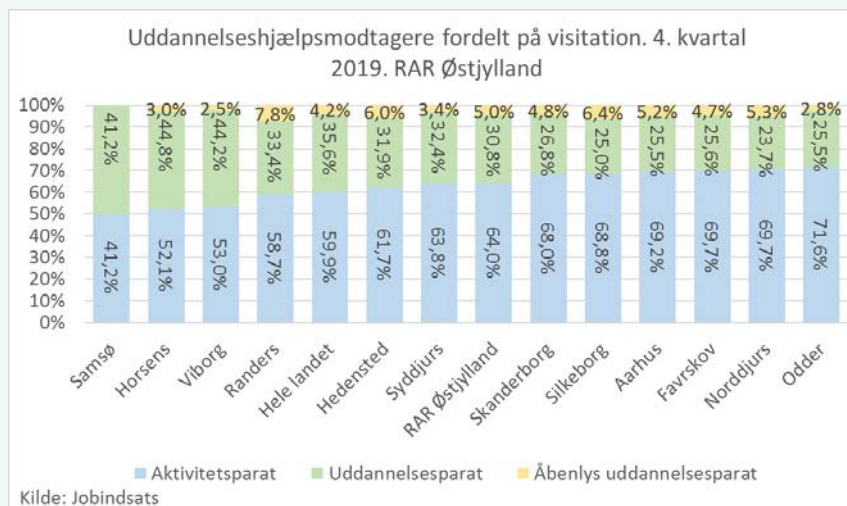
Faldet i det samlede antal uddannelseshjælpsmodtagere er båret af et fald blandt de uddannelsesparate (-4,1%), mens der blandt de åbenlyst uddannelsesparate og aktivitetsparate er sket stigninger (henholdsvis 8,3% og 0,9%).

64% af uddannelseshjælpsmodtagere er visiteret aktivitetsparate. 30,8% er visiteret uddannelsesparat og 5% er åbenlyst uddannelsesparate.

Største andel aktivitetsparate ses i Odder med 71,6%, mens den mindste andel er Horsens med 52,1%. Horsens har den største andel uddannelsesparate, mens den mindste andel ses i Norddjurs.

Den største andel åbenlyst uddannelsesparate ses i Randers med 7,8%, og mindste andel ses i Viborg med 2,5%.

Fig. 28

Tabel 10

Ydelsesmodtagere (16-29 år) i Østjylland (fuldtidspersoner)		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Udvikling	
Ikke jobparat	Kontanthjælp	298	307	9	3,0%
	Uddannelseshjælp	6.387	6.335	-52	-0,8%
	Integrationsydelse	309	309	0	0,0%
	Revalidering	157	110	-47	-29,9%
	Forrevalidering	121	88	-33	-27,3%
	Sygedagpenge	1.474	1.515	41	2,8%
	Jobafklaringsforløb	526	535	9	1,7%
	Ressourceforløb	770	737	-33	-4,3%
	Ledighedsydelse	187	204	17	9,1%
	Fleksjob	619	721	102	16,5%
	Førtidspension	1.662	1.680	18	1,1%
	Ikke-jobparate i alt	12.510	12.541	31	0,2%
Jobparate	A-dagpenge	4.714	4.842	128	2,7%
	Kontanthjælp	256	253	-3	-1,2%
	Uddannelseshjælp*	314	340	26	8,3%
	Integrationsydelse**	646	403	-243	-37,6%
	Jobparate i alt	5.930	5.838	-92	-1,6%

* kun åbenlyst uddannelsesparate
** Inkl. åbenlyst uddannelsesparate

Tabel 10 viser, at blandt de unge har der det seneste år været en vækst i ikke jobparate unge på 0,2%. Stigningen sker primært blandt unge i fleksjob, ledighedsydelse, sygedagpenge og kontanthjælp. Omvendt er der sket et fald i unge på uddannelseshjælp, revalidering og ressourceforløb.

Blandt de jobparate unge er der sket et samlet fald på 1,6%. Faldet ses primært blandt modtagerne af integrationsydelse og kontanthjælp, mens der er sket en stigning i unge på a-dagpenge og åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere.

Tabel 11

Arbejdsmarkedsstatus 6. mdr. efter afsluttet forløb. 1. kvartal 2019.

	Lønmodtager- beskæftigelse	Uddannelse	Kontanthjælp	Uddannelses- hjælp	Ressource- forløb	Fleksjob	Selvforløb	Førtidspension	Andet
RAR Østjylland	30,1	17,4	7,0	16,3	2,5	1,8	14,7	3,9	6,3
Aarhus	32,5	18,5	5,6	15,7	3,3	1,4	15,0	1,9	6,1
Favrskov	31,7	14,6	2,4	17,1	0,0	4,9	4,9	9,8	14,6
Hedensted	37,5	12,5	4,2	16,7	0,0	4,2	16,7	6,3	1,9
Horsens	36,5	16,5	11,3	12,2	0,9	0,0	8,7	7,0	6,9
Nørddjurs	17,1	17,1	12,2	12,2	0,0	7,3	9,8	17,1	7,2
Odder	25,0	12,5	0,0	12,5	6,3	0,0	37,5	6,3	-0,1
Randers	32,7	22,4	10,9	15,6	0,7	0,0	12,9	0,7	4,1
Samsø	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Silkeborg	20,2	8,5	3,2	26,6	7,4	4,3	20,2	3,2	6,4
Skanderborg	14,7	14,7	0,0	14,7	5,9	2,9	20,6	8,8	17,7
Syddjurs	28,6	14,3	14,3	14,3	0,0	3,6	17,9	3,6	3,4
Viborg	26,0	20,2	8,7	18,3	1	1	16,3	3,8	4,7

Kilde: Jobindsats

Tabel 11 viser status 6 måneder efter for de unge, der afsluttede et forløb på uddannelseshjælp i 1. kvartal 2019.

I Østjylland ses det, at 30,1% var i beskæftigelse, 17,4% i uddannelse, 14,7% var selvforsørgende og 16,3% var igen på uddannelseshjælp.

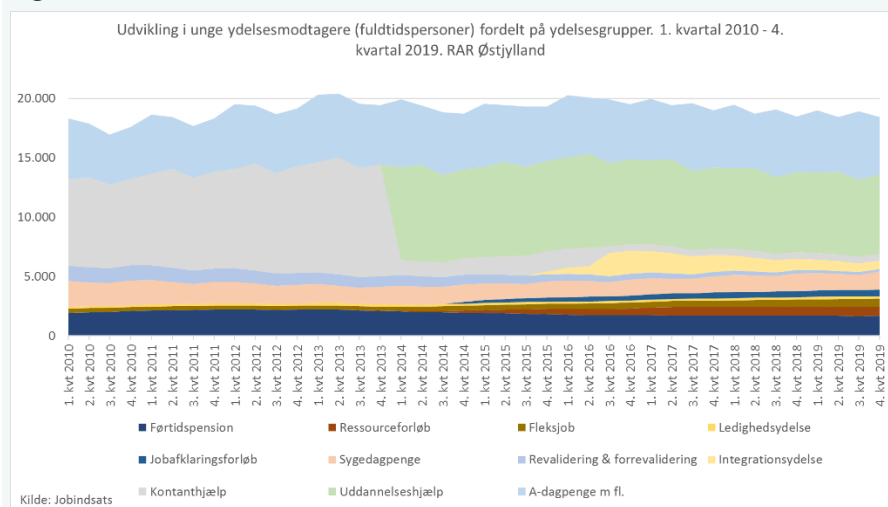
Figur 29 viser udviklingen i unge ydelsermodtagere siden 2010. Her ses det, at der i 1. kvartal 2010 var 18.295 unge på offentlig forsørgelse, mens der i 4. kvartal 2019 var 18.379. Det svarer til en stigning på 0,5%.

De største grupper af unge er på uddannelseshjælp samt a-dagpenge.

Der er sket en stigning i unge på permanente ydelser (førtidspension, ressourceforløb, fleksjob og ledighedsydelse). Samtidig er der sket et fald i a-dagpenge.

Samlet set er der sket en stigning i unge på uddannelseshjælp, kontanthjælp og integrationsydelse.

Fig. 29

Bilag 1. Personer på offentlig forsørgelse. Kommuneopdelt. 4. kvartal 2019

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen 16-66 år
		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Antal	Pct.	
Hele landet	I alt	614.958	627.074	12.116	2,0%	16,6
	A-dagpenge	78.743	82.405	3.662	4,7%	2,2
	Kontanthjælp	72.544	67.849	-4.695	-6,5%	1,8
	Uddannelseshjælp	35.272	33.983	-1.289	-3,7%	0,9
	Revalidering	4.049	3.502	-547	-13,5%	0,1
	Forrevalidering	502	346	-156	-31,1%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	15.834	12.729	-3.105	-19,6%	0,3
	Sygedagpenge	68.632	70.792	2.160	3,1%	1,9
	Jobafklaringsforløb	21.080	21.811	731	3,5%	0,6
	Ressourceforløb	22.947	22.728	-219	-1,0%	0,6
	Ledighedsydelse	14.915	16.027	1.112	7,5%	0,4
	Fleksjob	75.763	83.750	7.987	10,5%	2,2
Førtidspension	204.677	211.152	6.475	3,2%	5,6	
RAR Østjylland	I alt	109.920	112.788	2.868	2,6%	17,4
	A-dagpenge	13.523	14.390	867	6,4%	2,2
	Kontanthjælp	9.981	9.729	-252	-2,5%	1,5
	Uddannelseshjælp	6.718	6.690	-28	-0,4%	1,0
	Revalidering	681	518	-163	-23,9%	0,1
	Forrevalidering	149	107	-42	-28,2%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	3.063	2.483	-580	-18,9%	0,4
	Sygedagpenge	12.006	12.438	432	3,6%	1,9
	Jobafklaringsforløb	4.314	4.289	-25	-0,6%	0,7
	Ressourceforløb	3.392	3.267	-125	-3,7%	0,5
	Ledighedsydelse	3.288	3.544	256	7,8%	0,5
	Fleksjob	16.871	18.579	1.708	10,1%	2,9
Førtidspension	35.934	36.754	820	2,3%	5,7	
Aarhus	I alt	39.362	40.346	984	2,5%	16,5
	A-dagpenge	6.186	6.560	374	6,0%	2,7
	Kontanthjælp	4.196	4.151	-45	-1,1%	1,7
	Uddannelseshjælp	2.560	2.594	34	1,3%	1,1
	Revalidering	352	239	-113	-32,1%	0,1
	Forrevalidering	130	97	-33	-25,4%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	833	743	-90	-10,8%	0,3
	Sygedagpenge	3.404	3.645	241	7,1%	1,5
	Jobafklaringsforløb	1.338	1.300	-38	-2,8%	0,5
	Ressourceforløb	1.318	1.215	-103	-7,8%	0,5
	Ledighedsydelse	1.294	1.345	51	3,9%	0,5
	Fleksjob	4.798	5.310	512	10,7%	2,2
Førtidspension	12.953	13.147	194	1,5%	5,4	
Favrskov	I alt	4.247	4.277	30	0,7%	14,2
	A-dagpenge	455	486	31	6,8%	1,6
	Kontanthjælp	203	192	-11	-5,4%	0,6
	Uddannelseshjælp	247	234	-13	-5,3%	0,8
	Revalidering	16	14	-2	-12,5%	0,0
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	201	136	-65	-32,3%	0,5
	Sygedagpenge	558	594	36	6,5%	2,0
	Jobafklaringsforløb	184	195	11	6,0%	0,6
	Ressourceforløb	142	110	-32	-22,5%	0,4
	Ledighedsydelse	77	83	6	7,8%	0,3
	Fleksjob	802	855	53	6,6%	2,8
Førtidspension	1.362	1.378	16	1,2%	4,6	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen 16-66 år
		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Antal	Pct.	
Hedensted	I alt	4.573	4.677	104	2,3%	15,9
	A-dagpenge	435	461	26	6,0%	1,6
	Kontanthjælp	267	245	-22	-8,2%	0,8
	Uddannelseshjælp	242	236	-6	-2,5%	0,8
	Revalidering	8	4	-4	-50,0%	0,0
	Forrevalidering	6	4	-2	-33,3%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	146	135	-11	-7,5%	0,5
	Sygedagpenge	653	677	24	3,7%	2,3
	Jobafklaringsforløb	205	169	-36	-17,6%	0,6
	Ressourceforløb	177	179	2	1,1%	0,6
	Ledighedsydelse	104	135	31	29,8%	0,5
	Fleksjob	984	1.070	86	8,7%	3,6
Førtidspension	1.346	1.362	16	1,2%	4,6	
Horsens	I alt	10.810	11.258	448	4,1%	19,0
	A-dagpenge	1.136	1.216	80	7,0%	2,1
	Kontanthjælp	1.138	1.065	-73	-6,4%	1,8
	Uddannelseshjælp	702	675	-27	-3,8%	1,1
	Revalidering	42	39	-3	-7,1%	0,1
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	247	194	-53	-21,5%	0,3
	Sygedagpenge	1.250	1.362	112	9,0%	2,3
	Jobafklaringsforløb	572	515	-57	-10,0%	0,9
	Ressourceforløb	260	310	50	19,2%	0,5
	Ledighedsydelse	312	380	68	21,8%	0,6
	Fleksjob	1.670	1.839	169	10,1%	3,1
Førtidspension	3.481	3.663	182	5,2%	6,2	
Norrdjurs	I alt	4.792	4.806	14	0,3%	20,1
	A-dagpenge	560	529	-31	-5,5%	2,2
	Kontanthjælp	471	447	-24	-5,1%	1,9
	Uddannelseshjælp	198	228	30	15,2%	1,0
	Revalidering	10	8	-2	-20,0%	0,0
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	145	110	-35	-24,1%	0,5
	Sygedagpenge	495	464	-31	-6,3%	1,9
	Jobafklaringsforløb	156	148	-8	-5,1%	0,6
	Ressourceforløb	141	121	-20	-14,2%	0,5
	Ledighedsydelse	154	168	14	9,1%	0,7
	Fleksjob	722	787	65	9,0%	3,3
Førtidspension	1.740	1.796	56	3,2%	7,5	
Odder	I alt	2.397	2.423	26	1,1%	17,4
	A-dagpenge	215	225	10	4,7%	1,6
	Kontanthjælp	123	126	3	2,4%	0,9
	Uddannelseshjælp	145	141	-4	-2,8%	1,0
	Revalidering	8	0	-8	-100,0%	0,0
	Forrevalidering	7	4	-3	-42,9%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	86	57	-29	-33,7%	0,4
	Sygedagpenge	297	280	-17	-5,7%	2,0
	Jobafklaringsforløb	87	97	10	11,5%	0,7
	Ressourceforløb	84	83	-1	-1,2%	0,6
	Ledighedsydelse	109	101	-8	-7,3%	0,7
	Fleksjob	490	548	58	11,8%	4,0
Førtidspension	746	761	15	2,0%	5,5	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen 16-66 år
		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Antal	Pct.	
Randers	I alt	12.627	12.991	364	2,9%	20,6
	A-dagpenge	1.342	1.417	75	5,6%	2,2
	Kontanthjælp	1.467	1.398	-69	-4,7%	2,2
	Uddannelseshjælp	886	923	37	4,2%	1,5
	Revalidering	6	6	0	0,0%	0,0
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforørgelses- og hjemrejseydelse mv.	329	269	-60	-18,2%	0,4
	Sygedagpenge	1.313	1.326	13	1,0%	2,1
	Jobafklaringsforløb	522	551	29	5,6%	0,9
	Ressourceforløb	454	485	31	6,8%	0,8
	Ledighedsydelse	280	322	42	15,0%	0,5
	Fleksjob	1.896	2.034	138	7,3%	3,2
Førtidspension	4.132	4.260	128	3,1%	6,8	
Samsø	I alt	480	478	-2	-0,4%	23,0
	A-dagpenge	54	55	1	1,9%	2,6
	Kontanthjælp	29	25	-4	-13,8%	1,2
	Uddannelseshjælp	19	17	-2	-10,5%	0,8
	Revalidering	6	0	-6	-100,0%	0,1
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforørgelses- og hjemrejseydelse mv.	15	8	-7	-46,7%	0,4
	Sygedagpenge	70	65	-5	-7,1%	3,1
	Jobafklaringsforløb	4	5	1	25,0%	0,2
	Ressourceforløb	14	15	1	7,1%	0,7
	Ledighedsydelse	12	19	7	58,3%	0,9
	Fleksjob	89	100	11	12,4%	4,8
Førtidspension	168	169	1	0,6%	8,2	
Silkeborg	I alt	9.615	9.965	350	3,6%	16,9
	A-dagpenge	1.050	1.120	70	6,7%	1,9
	Kontanthjælp	763	753	-10	-1,3%	1,3
	Uddannelseshjælp	622	564	-58	-9,3%	1,0
	Revalidering	157	146	-11	-7,0%	0,2
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforørgelses- og hjemrejseydelse mv.	341	291	-50	-14,7%	0,5
	Sygedagpenge	1.274	1.307	33	2,6%	2,2
	Jobafklaringsforløb	387	433	46	11,9%	0,7
	Ressourceforløb	269	279	10	3,7%	0,5
	Ledighedsydelse	364	348	-16	-4,4%	0,6
	Fleksjob	1.598	1.834	236	14,8%	3,1
Førtidspension	2.790	2.890	100	3,6%	4,9	
Skanderborg	I alt	5.327	5.454	127	2,4%	14,1
	A-dagpenge	578	640	62	10,7%	1,7
	Kontanthjælp	192	188	-4	-2,1%	0,5
	Uddannelseshjælp	243	231	-12	-4,9%	0,6
	Revalidering	34	23	-11	-32,4%	0,1
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforørgelses- og hjemrejseydelse mv.	228	168	-60	-26,3%	0,4
	Sygedagpenge	786	779	-7	-0,9%	2,0
	Jobafklaringsforløb	283	288	5	1,8%	0,7
	Ressourceforløb	124	132	8	6,5%	0,3
	Ledighedsydelse	181	213	32	17,7%	0,6
	Fleksjob	1.035	1.125	90	8,7%	2,9
Førtidspension	1.643	1.667	24	1,5%	4,3	

		Antal fuldtidspersoner		Udvikling		Fuldtidspersoner i pct. af befolkningen 16-66 år
		4. kv. 2018	4. kv. 2019	Antal	Pct.	
Syddjurs	I alt	4.510	4.632	122	2,7%	17,8
	A-dagpenge	477	518	41	8,6%	2,0
	Kontanthjælp	347	315	-32	-9,2%	1,2
	Uddannelseshjælp	205	207	2	1,0%	0,8
	Revalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	125	79	-46	-36,8%	0,3
	Sygedagpenge	571	634	63	11,0%	2,4
	Jobafklaringsforløb	208	216	8	3,8%	0,8
	Ressourceforløb	94	75	-19	-20,2%	0,3
	Ledighedsydelse	104	136	32	30,8%	0,5
	Fleksjob	872	925	53	6,1%	3,6
	Førtidspension	1.507	1.527	20	1,3%	5,9
Viborg	I alt	11.181	11.475	294	2,6%	18,6
	A-dagpenge	1.036	1.163	127	12,3%	1,9
	Kontanthjælp	787	823	36	4,6%	1,3
	Uddannelseshjælp	649	639	-10	-1,5%	1,0
	Revalidering	42	35	-7	-16,7%	0,1
	Forrevalidering	0	0	0	0,0%	0,0
	Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse mv.	367	292	-75	-20,4%	0,5
	Sygedagpenge	1.335	1.305	-30	-2,2%	2,1
	Jobafklaringsforløb	368	374	6	1,6%	0,6
	Ressourceforløb	317	263	-54	-17,0%	0,4
	Ledighedsydelse	298	295	-3	-1,0%	0,5
	Fleksjob	1.915	2.151	236	12,3%	3,5
	Førtidspension	4.067	4.135	68	1,7%	6,7

Kilde: Jobindsats